

Štvrtok 7. mája 2009

22. je rozhodnutý v plnej miere zohrávať svoju úlohu, plniť si svoje povinnosti v záujme fungovania COSAC-u a pokračovať v poskytovaní technickej podpory sekretariátu COSAC-u a zástupcom národných parlamentov;

23. pripomína, že aktivity Európskeho parlamentu a národných parlamentov v rámci COSAC-u sa musia dopĺňať a nesmú byť nejednotné alebo zneužívané zvonku;

24. domnieva sa, že jeho špecializované výbory by sa mali vo väčšej miere zapájať do prípravy stretnutí COSAC-u a do reprezentácie na nich; domnieva sa, že jeho delegáciu by mal viesť predseda Výboru pre ústavné veci, pričom by mala pozostávať z predsedov a spravodajcov špecializovaných výborov, ktoré sa zaoberajú bodmi zahrnutými do programu predmetného stretnutia COSAC-u; považuje za nevyhnutné, aby po každom zasadnutí COSAC-u bola o jeho priebehu a výsledkoch informovaná konferencia predsedov i poslanci;

*

* *

25. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii, ako aj vládam a parlamentom členských štátov.

Vykonávanie iniciatívy občanov

P6_TA(2009)0389

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. mája 2009, ktorým sa Komisia žiada, aby predložila návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vykonávaní iniciatívy občanov (2008/2169(INI))

(2010/C 212 E/14)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 192 druhý odsek Zmluvy o ES,
- so zreteľom na Lisabonskú zmluvu, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, podpísanú 13. decembra 2007 v Lisabone,
- so zreteľom na Zmluvu o Ústave pre Európu ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. februára 2008 o Lisabonskej zmluve ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. januára 2006 o období reflexie: štruktúra, témy a rámec hodnotenia diskusie o Európskej únii ⁽³⁾,
- so zreteľom na články 39 a 45 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre ústavné veci a stanovisko Výboru pre petície (A6-0043/2009),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 310, 16.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0055.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 287 E, 24.11.2006, s. 306.

Štvrtok 7. mája 2009

- A. keďže Lisabonskou zmluvou sa zavádza iniciatíva občanov, pričom občania Únie, ktorých počet dosiahne najmenej jeden milión a ktorí sú štátnymi príslušníkmi významného počtu členských štátov, sa môžu ujať iniciatívy a vyzvať Komisiu, aby v rámci svojich právomocí predložila vhodný návrh vo veciach, o ktorých sa občania domnievajú, že na účely uplatňovania zmlúv je potrebný právny akt Únie – článok 11 ods. 4 Zmluvy o EÚ v znení Lisabonskej zmluvy (ďalej len „Zmluva o EÚ“),
- B. keďže tým milión občanov Únie dostane rovnaké právo vyzvať Komisiu, aby predložila návrh právneho aktu, aké má Rada už od založenia Európskeho spoločenstva v roku 1957 (pôvodne článok 152 Zmluvy o EHS, súčasný článok 208 Zmluvy o ES, budúci článok 241 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) a Európsky parlament od roku 1993, kedy nadobudla platnosť Maastrichtská zmluva (súčasný čl. 192 Zmluvy o ES, budúci čl. 225 Zmluvy o fungovaní EÚ),
- C. keďže občania tak budú zohrávať priamu úlohu pri výkone zvrchovanej moci Európskej únie tým, že prvýkrát budú priamo zapojení do prípravy európskych legislatívnych návrhov,
- D. keďže cieľom čl. 11 ods. 4 Zmluvy o EÚ je vytvoriť individuálne právo účasti na iniciatíve občanov ako osobitný dôsledok práva na účasť na demokratickom živote Únie podľa čl. 10 ods. 3 Zmluvy o EÚ,
- E. keďže právo iniciatívy sa často zamieňa s právom na podanie petície; keďže je potrebné zabezpečiť, aby si boli občania plne vedomí rozdielu medzi týmito dvoma právami, najmä vzhľadom na to, že petícia je určená Európskemu parlamentu, zatiaľ čo iniciatíva občanov je určená Komisii,
- F. keďže inštitúcie Únie a členské štáty majú vytvoriť podmienky na hladké, transparentné a účinné uplatňovanie práva na účasť občanov Únie,
- G. keďže postupy a podmienky predloženia iniciatívy občanov vrátane minimálneho počtu členských štátov, z ktorých musia občania predkladajúci takúto iniciatívu pochádzať, majú upraviť Európsky parlament a Rada formou nariadenia v súlade s riadnym legislatívnym postupom (čl. 24 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ),
- H. keďže pri prijímaní, ako aj pri vykonávaní tohto nariadenia musia byť zachované najmä základné práva na rovnaké zaobchádzanie, na dobrú správu a právnu ochranu,

Minimálny počet členských štátov

- I. keďže v prípade „minimálneho počtu členských štátov, z ktorých musia občania predkladajúci iniciatívu pochádzať“ (čl. 24 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ), musí ísť o občanov „významného počtu členských štátov“ (čl. 11 ods. 4 Zmluvy o EÚ),
- J. keďže minimálny počet členských štátov nesmie byť stanovený svojvoľne, ale musí sa riadiť účelom nariadenia a jeho výklad musí odkazovať na iné ustanovenia zmluvy, aby sa zabránilo rozporom vo výklade,
- K. keďže účelom nariadenia je zabezpečiť, že východisko európskeho legislatívneho procesu sa neriadi osobitnými záujmami jednotlivých členských štátov, ale spoločným európskym záujmom,
- L. keďže čl. 76 Zmluvy o fungovaní EÚ naznačuje, že legislatívny návrh na základe iniciatívy jednej štvrtiny členských štátov obsahuje domnienku dostatočného zohľadnenia spoločného európskeho záujmu, keďže tento minimálny počet preto možno považovať za nespochybniteľný,
- M. keďže účel nariadenia je splnený len vtedy, ak sa spája s minimálnym počtom vyjadrení podpory z každého zúčastneného členského štátu,

Štvrtok 7. mája 2009

- N. keďže z článku 11 ods. 4 Zmluvy o EÚ, ktorý stanovuje presný počet jeden milión občanov Únie z celkového počtu občanov približne 500 miliónov, možno vyvodiť, že za reprezentatívny podiel by sa mala považovať 1/500 obyvateľstva,

Minimálny vek zúčastnených občanov

- O. keďže článok 11 ods. 4 Zmluvy o EÚ sa uplatňuje na všetkých občanov Únie,
- P. keďže však akékoľvek obmedzenie práva na demokratickú účasť a každé nerovnaké zaobchádzanie z dôvodov veku musia byť v súlade so zásadou proporcionality,
- Q. keďže okrem toho by bolo vhodné zabrániť rozporom vo výklade napríklad v prípade, že minimálna veková hranica pre účasť v európskych voľbách v členskom štáte by bola nižšia ako minimálna veková hranica stanovená pre účasť na iniciatíve občanov,

Postup

- R. keďže úspešná iniciatíva občanov zaväzuje Komisiu k tomu, aby sa zaoberala záležitosťou a rozhodla, či a v akom rozsahu predloží príslušný návrh právneho aktu,
- S. keďže by bolo vhodné, aby sa iniciatívy opierali o jeden alebo viacero vhodných právnych základov na predloženie navrhovaného právneho aktu Komisiou,
- T. keďže na iniciatívu občanov možno prihliadať len vtedy, keď je prijateľná v tom zmysle, že
- obsahuje výzvu Komisii, aby predložila návrh právneho aktu Únie,
 - Únia má v predmetnej veci legislatívnu právomoc a Komisia má právo predkladať návrhy a
 - požadovaný právny akt nie je zjavne v rozpore so všeobecnými právnymi zásadami uplatňovanými v Únii,
- U. keďže iniciatíva občanov je úspešná vtedy, keď je prijateľná v uvedenom zmysle a keď je reprezentatívna v tom zmysle, že ju podporuje minimálne milión občanov Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi významného počtu členských štátov,
- V. keďže je úlohou Komisie overiť, či sú splnené predpoklady úspešnej iniciatívy občanov,
- W. keďže pre organizáciu iniciatívy občanov je veľmi vhodné, aby sa ešte pred tým, ako sa začnú zbierať vyjadrenia podpory, zabezpečila právna istota v súvislosti s prijateľnosťou iniciatívy,
- X. keďže Komisia nemôže plniť úlohu preskúmania pravosti vyjadrení podpory a preto by ju mali zabezpečovať členské štáty; keďže povinnosti členských štátov v tejto súvislosti sa však vzťahujú len na iniciatívy spadajúce pod článok 11 ods. 4 Zmluvy o EÚ a v žiadnom prípade sa nevzťahujú na iniciatívy, ktoré sú neprijateľné z vyššie uvedených dôvodov; keďže je preto nevyhnutné, aby si členské štáty ešte predtým, ako začnú zhromažďovať vyhlásenia o podpore, zabezpečili právnu istotu ohľadne prijateľnosti iniciatívy občanov,
- Y. keďže overenie prijateľnosti iniciatívy občanov zo strany Komisie je však obmedzené výhradne na vyššie uvedené právne dôvody a za žiadnych okolností nesmie zahŕňať úvahy o politických dôvodoch; keďže týmto sa zabezpečí, že Komisia nemôže rozhodovať o tom, či je alebo nie je možné vyhlásiť iniciatívu občanov za prijateľnú, na základe vlastných politických úvah,

Štvrtok 7. mája 2009

- Z. pretože je zjavne vhodné rozdeliť postup iniciatívy občanov do týchto piatich fáz:
- prihlásenie iniciatívy,
 - zber vyjadrení podpory,
 - podanie iniciatívy,
 - vyjadrenie stanoviska Komisie,
 - overenie, že požadovaný právny akt je v súlade so zmluvami.

Zásada transparentnosti

- AA. keďže verejnosť môže prostredníctvom iniciatívy občanov uplatňovať svoju zvrchovanú moc v legislatívnej oblasti a z tohto dôvodu podlieha iniciatíva občanov zásade transparentnosti; keďže to znamená, že autori iniciatívy občanov sa musia verejne zodpovedať za svoje finančné prostriedky vrátane zdrojov týchto prostriedkov,

Politická kontrola postupu

- AB. keďže sledovanie postupu podávania iniciatívy občanov je politickou úlohou Európskeho parlamentu,
- AC. keďže táto úloha sa týka vykonávania nariadenia o iniciatíve občanov ako takej, ako aj politického stanoviska Komisie, pokiaľ ide o požiadavku obsiahnutú v iniciatíve občanov,
- AD. keďže je dôležité zabezpečiť kompatibilitu medzi požiadavkami predkladanými Komisii formou iniciatívy občanov a demokraticky schválenými prioritami a návrhmi Európskeho parlamentu,
1. žiada Komisiu, aby okamžite po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy predložila návrh nariadenia o iniciatíve občanov v súlade s článkom 24 Zmluvy o fungovaní EÚ;
 2. vyzýva Komisiu, aby pritom náležite zohľadnila odporúčania stanovené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 3. žiada, aby nariadenie bolo jasné, jednoduché a zrozumiteľné pre laikov, a aby obsahovalo praktické prvky súvisiace s definíciou iniciatívy občanov tak, aby nebola zamieňaná s právom na podanie petície;
 4. uznáva sa na tom, že ihneď po prijatí uvedeného nariadenia preskúma zriadenie efektívneho systému na sledovanie postupu predkladania iniciatívy občanov;

*

* *

5. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii.
-

Štvrtok 7. mája 2009

PRÍLOHA

ODPORÚČANIA K OBSAHU NÁVRHU KOMISIE TÝKAJÚCEHO SA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY O VYKONÁVANÍ INICIATÍVY OBČANOV***Stanovenie minimálneho počtu členských štátov***

1. Minimálny počet členských štátov, z ktorých pochádzajú občania Únie podieľajúci sa na iniciatíve občanov, musí byť štvrtina členských štátov.
2. Táto požiadavka je splnená len vtedy, keď iniciatívu podporí aspoň 1/500 obyvateľov z každého zúčastneného členského štátu.

Stanovenie minimálneho veku zúčastnených občanov

3. Na iniciatíve občanov sa môže zúčastniť každý občan Únie, ktorý má právo voliť v súlade s legislatívou vlastného členského štátu.

Priebeh postupu

4. Postup iniciatívy občanov sa skladá z týchto piatich fáz:
 - prihlásenie iniciatívy,
 - zhromažďovanie vyjadrení podpory,
 - podanie iniciatívy,
 - vyjadrenie stanoviska Komisie,
 - overenie, že požadovaný právny akt je v súlade so zmluvami.
5. Prvá fáza iniciatívy občanov sa začína jej ohlásením organizátormi Komisii a končí sa formálnym rozhodnutím Komisie o úspešnom prihlásení. Jej hlavnými znakmi sú:
 - a) Organizátori musia iniciatívu občanov riadne ohlásiť Komisii. Pri ohlásení musí každý organizátor uviesť svoje meno, dátum narodenia, štátnu príslušnosť a adresu bydliska, ako aj presné znenie iniciatívy občanov v jednom z úradných jazykov Európskej únie.
 - b) Komisia preskúma, či je prihlásená iniciatíva občanov formálne prijateľná. Iniciatíva občanov je formálne prijateľná, ak spĺňa nasledujúce štyri podmienky:
 - obsahuje výzvu Komisii, aby predložila návrh na prijatie právneho aktu Únie,
 - v súlade so zmluvami, na ktorých je Únia založená, má Únia právomoc prijať právny akt v danej záležitosti,
 - Komisia má v súlade so zmluvami, na ktorých je Únia založená, právomoc predložiť návrh právneho aktu v danej záležitosti,
 - požadovaný právny akt nie je zjavne v rozpore so všeobecnými právnymi zásadami uplatňovanými v Únii.

V súlade s čl. 41 Charty základných práv Európskej únie Komisia poskytne organizátorom náležitú podporu, aby sa zabezpečilo, že prihlasované iniciatívy sú prípustné. Okrem toho Komisia informuje organizátorov o prebiehajúcich alebo plánovaných legislatívnych návrhoch v záležitostiach týkajúcich sa príslušnej iniciatívy občanov, ako aj o už úspešne prihlásených iniciatívach občanov, ktoré sa čiastočne, alebo úplne týkajú tej istej veci.

Štvrtok 7. mája 2009

- c) Komisia musí do dvoch mesiacov po prihlásení iniciatívy občanov rozhodnúť, či je iniciatíva prijateľná a či ju možno prihlásiť. Prihlásenie možno odmietnuť len na základe právnych dôvodov, v žiadnom prípade nie z politických dôvodov.
 - d) Rozhodnutie sa adresuje tak jednotlivu organizátorom, ako aj verejnosti. Organizátori obdržia oznámenie o tomto rozhodnutí a rozhodnutie sa zverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*. O tomto rozhodnutí je bezodkladne informovaný Európsky parlament, Rada a členské štáty.
 - e) Rozhodnutie môže byť preskúmané Súdnym dvorom Európskej únie, ako aj Európskym ombudsmanom, v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ. Predmetom preskúmania môže byť podobne aj nečinnosť Komisie, ak rozhodnutie neprijme.
 - f) Komisia na svojej internetovej stránke zverejňuje zoznam všetkých prihlásených iniciatív občanov.
 - g) Organizátori iniciatívy občanov môžu iniciatívu kedykoľvek odvolať. V takom prípade sa iniciatíva považuje za neohlásenú a Komisia ju zo svojho zoznamu vyškrtne.
6. Druhá fáza iniciatívy občanov zahŕňa zhromažďovanie individuálnych vyhlásení o podpore úspešne prihlásenej iniciatívy občanov, ako aj úradné potvrdenie výsledkov zhromažďovania individuálnych vyhlásení o podpore členskými štátmi. Jej hlavnými znakmi sú:
- a) Členské štáty ustanovia účinný postup zhromažďovania právoplatných vyhlásení o podpore iniciatívy občanov, ako aj postup úradného potvrdenia výsledku tohto zhromažďovania.
 - b) Vyjadrenie podpory je právoplatné, ak bolo vyhlásené v lehote stanovenej pre zhromažďovanie vyjadrení podpory, pričom sa musia dodržiavať príslušné právne predpisy dotknutých členských štátov a právo EÚ. Lehota na zhromažďovanie vyjadrení podpory je jeden rok. Začína plynúť prvým dňom prvého mesiaca, ktorý nasleduje po rozhodnutí o prihlásení iniciatívy občanov.
 - c) Každá osoba prejavujúca podporu musí predložiť individuálne vyhlásenie o svojej podpore, spravidla vlastnoručným podpisom (písomne, prípadne, ak je to vhodné, elektronicky). Toto vyhlásenie musí obsahovať minimálne meno, dátum narodenia, adresu a štátnu príslušnosť podporujúcej osoby. Osoba, ktorá je držiteľom viacerých štátnych príslušností, uvedie iba jednu príslušnosť podľa vlastného výberu.
- Osobné údaje podliehajú ochrane údajov, za ktorú zodpovedajú organizátori iniciatívy občanov.
- d) Vyhlásenie o podpore jednej iniciatívy občanov smie byť podané iba raz. Každé vyhlásenie o podpore obsahuje osobitné čestné vyhlásenie podporujúcej osoby o tom, že tej istej iniciatíve občanov doposiaľ svoju podporu neprejavila.
 - e) Každé vyhlásenie o podpore môže byť až do uplynutia lehoty pre zhromažďovanie vyhlásení o podpore odvolané. Pôvodne prejavovaná podpora sa týmto aktom považuje za nevyhlásenú. Organizátori musia o tomto každú podporujúcu osobu informovať. Každé vyjadrenie podpory musí obsahovať osobitné vyhlásenie podporujúcej osoby, že bola takto informovaná.
 - f) Každý podporujúcej osobe vystavia organizátori kópiu jej vyhlásenia o podpore vrátane kópie jej čestného vyhlásenia, ako aj jej vyhlásenia o poučení o možnosti odvolania podpory.
 - g) Do dvoch mesiacov po preskúmaní údajov o prejavoch podpory vystavia členské štáty organizátorom iniciatívy občanov úradné potvrdenie o počte riadne vykonaných vyhlásení o podpore, zoradených podľa štátnej príslušnosti podporujúcich osôb. Prijatím primeraných opatrení zabezpečia, aby bolo každé vyhlásenie o podpore potvrdené len raz a len jedným členským štátom a aby sa účinne zabránilo viacnásobným potvrdeniam rôznych členských štátov alebo rôznych orgánov toho istého členského štátu.
- Osobné údaje podliehajú ochrane údajov, za ktorú zodpovedajú príslušné orgány členských štátov.
7. Tretia fáza iniciatívy občanov začína tým, že ju jej organizátori predložia Komisii, a končí oficiálnym rozhodnutím Komisie o úspešnosti podania iniciatívy občanov. Jej hlavnými znakmi sú:
- a) Organizátori musia iniciatívu občanov podať Komisii v súlade s právnymi predpismi. Pri jej podaní musia byť predložené potvrdenia členských štátov o počte prejavov podpory.

Štvrtok 7. mája 2009

- b) Komisia preskúma, či je podaná iniciatíva občanov reprezentatívna. Iniciatíva občanov je reprezentatívna, ak:
- má podporu minimálne jedného milióna občanov Únie,
 - ide o štátnych príslušníkov aspoň jednej štvrtiny členských štátov,
 - počet štátnych príslušníkov každého dotknutého členského štátu tvorí najmenej 1/500 obyvateľov tohto členského štátu.
- c) Do priebehu dvoch mesiacov od podania iniciatívy občanov musí Komisia rozhodnúť o tom, či bolo podanie iniciatívy úspešné. Toto rozhodnutie zahŕňa vyhlásenie o tom, či iniciatíva občanov je alebo nie je reprezentatívna. Predloženie iniciatívy môže byť odmietnuté len na základe právnych dôvodov, v žiadnom prípade nie z politických dôvodov.
- d) Rozhodnutie sa adresuje tak jednotlivu organizátorom, ako aj verejnosti. Organizátori obdržia oznámenie o rozhodnutí a rozhodnutie sa zverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*. O tomto rozhodnutí je bezodkladne informovaný Európsky parlament, Rada a členské štáty.
- e) Rozhodnutie môže byť preskúmané Súdny dvorom Európskej únie, ako aj Európskym ombudsmanom, v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ. Predmetom preskúmania môže byť podobne aj nečinnosť Komisie, ak rozhodnutie neprijme.
- f) Komisia na svojej internetovej stránke zverejňuje zoznam všetkých úspešne podaných iniciatív občanov.
8. Štvrtá fáza iniciatívy občanov zahŕňa dôkladné vecné skúmanie predmetu iniciatívy občanov zo strany Komisie a končí formálnym stanoviskom Komisie k požiadavke obsiahnutej v iniciatíve, aby predložila návrh právneho predpisu. Jej hlavnými znakmi sú:
- a) Úspešne podaná iniciatíva občanov zaväzuje Komisiu k preskúmaniu obsahu záležitostí, ktoré sú predmetom iniciatívy.
 - b) Komisia na tento účel pozve organizátorov iniciatívy na vypočutie a dá im príležitosť, aby predmet iniciatívy dôkladne vysvetlili.
 - c) Komisia musí rozhodnúť o požiadavke obsiahnutej v iniciatíve občanov do troch mesiacov. Ak nechce predložiť návrh, musí Európskemu parlamentu a organizátorom vysvetliť dôvody, ktoré ju vedú k takémuto rozhodnutiu.
 - d) Rozhodnutie sa adresuje tak jednotlivu organizátorom, ako aj verejnosti. Organizátori obdržia oznámenie o rozhodnutí a rozhodnutie sa zverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*. O tomto rozhodnutí je bezodkladne informovaný Európsky parlament, Rada a členské štáty.
 - e) Ak Komisia na základe požiadavky predloženej iniciatívou občanov neprijme rozhodnutie, môže byť jej nečinnosť preskúmaná Súdny dvorom Európskych spoločenstiev, ako aj Európskym ombudsmanom v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ.

Zásada transparentnosti

9. Organizátori úspešne prihlásenej iniciatívy občanov sú v primeranej lehote odo dňa ukončenia postupu požiadaní, aby Komisii predložili správu o financovaní iniciatívy vrátane zdrojov tohto financovania (správu o transparentnosti). Komisia túto správu preskúma a zverejní spolu so svojím stanoviskom.
10. Komisia by sa mala spravidla začať zaoberať obsahom iniciatívy občanov až potom, ako jej bola v náležitej forme predložená správa o transparentnosti.
-